

Finansutskottets betänkande

1988/89:FiU18

Den statliga redovisningen och revisionen (prop.
1988/89:100 bil. 2 och 15)

1988/89
FiU18

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning för riksrevisionsverket. Utskottet avstyrker i detta sammanhang en motion med krav på nya organisationsformer för den statliga förvaltningsrevisionen.

Moderata samlingspartiet, folkpartiet och centerpartiet har i en gemensam reservation ställt sig bakom motionskravet.

TRETTONDE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen har i proposition 1988/89:100 bilaga 2 Gemensamma frågor och bilaga 15 Civildepartementet – efter föredragning av statsrådet Bengt K Å Johansson – föreslagit riksdagen att

dels i bilaga 2 under punkt 4 (s. 13–14) ta del av vad som har anförts om statens generella redovisningssystem,

dels i bilaga 15 under punkt B 3 (s. 39–43) till Riksrevisionsverket för budgetåret 1989/90 anvisa ett ramanslag på 128 268 000 kr.

Motionen

1988/89:Fi407 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 bil. 15 punkt B 3 Riksrevisionsverket och bil. 17 punkt B 2 Riksdagens revisorer och deras kansli hos regeringen begär förslag till nya organisationsformer för statens förvaltningsrevision i enlighet med de riktlinjer som redovisas i motionen.

Utskottet

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Fi407* att riksdagens revisorer skall göras ansvariga för statens förvaltningsrevision enligt danskt mönster. Enligt motionärerna förutsätter detta att riksdagens revisorer erhåller ökade resurser, så att statsförvaltningen kan revideras på ett heltäckande sätt. Eventuellt bör resurser och kompetens föras över från riksrevisionsverket

(RRV) till riksdagens förvaltningsrevision, anser motionärerna.

1988/89:FiU18

Riksdagen har vid upprepade tillfällen under senare år och senast våren 1988 (FiU 1987/88:14, rskr. 295) behandlat motionsförslag av samma innebörd. På förslag av konstitutionsutskottet och finansutskottet har dessa motioner avvisats av riksdagen.

Finansutskottet har i dessa sammanhang betonat att riksrevisionsverket inte bör fränhändas något förvaltningsrevisionellt ansvar. Enligt utskottets mening har regeringen i likhet med riksdagen ett berättigat behov av att kunna utnyttja förvaltningsrevisionell expertis. Det har således, som utskottet ser det, ett värde i sig att det finns två av varandra oberoende revisionsorgan, vilka från skilda utgångspunkter kan ta upp olika förhållanden till granskning. Riksdagens revisorer svarar med sin granskning för en mycket viktig del av riksdagens kontrollmakt. RRV:s förvaltningsrevision utgör å andra sidan ett viktigt underlag för de initiativ till förnyelse och omprövning av statlig verksamhet som det ankommer på regeringen att ta. Sedan riksdagen ställt sig bakom verksledningspropositionen (prop. 1986/87:99) har RRV:s uppgift som stabsorgan åt regeringen skjutits i förgrunden. Detta förhållande markeras i årets budgetproposition (prop. 1988/89:100, bil. 15, s. 41) av att föredraganden där betonar att RRV:s förvaltningsrevision bör bättre koordineras med regeringskansliets verksamhetsplanering samt med den treåriga budgetprocessen.

Utskottet anser alltså att riksrevisionsverket inte skall fränhändas något förvaltningsrevisionellt ansvar. Den statliga danska revisionen, som motionärerna ser som förebild för sitt förslag, innebär att ansvaret för revisionen har lagts på parlamentet. Förslaget strider därmed mot den dualism som enligt utskottets mening bör råda i Sverige. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet bifall till motion Fi407 (m).

Vad föredraganden i övrigt anfört om *riksrevisionsverket* samt om *statens generella redovisningssystem* föranleder inget uttalande från utskottets sida.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *statens generella redovisningssystem* att riksdagen lägger till handlingarna vad som anförts i proposition 1988/89:100 bilaga 2 punkt 4,
2. beträffande *nya organisationsformer för statens förvaltningsrevision* att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi407,
3. beträffande *anslag till riksrevisionsverket* att riksdagen till *Riksrevisionsverket* för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 128 268 000 kr.

Stockholm den 16 mars 1989

På finansutskottets vägnar

Anna-Greta Leijon

Närvarande: Anna-Greta Leijon (s), Anne Wibble (fp), Arne Andersson i Gamleby (s), Gunnar Björk (c), Per Olof Håkansson (s), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Hans Petersson (vpk), Carl Frick (mp), Marianne Carlström (s), Sonia Karlsson (s) och Inger René (m).

1988/89:FiU18

Reservation

Nya organisationsformer för statens förvaltningsrevision (mom. 2)

Anne Wibble (fp), Gunnar Björk (c), Rune Rydén (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c) och Inger René (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Riksdagen har" och slutar med "motion Fi407 (m)" bort ha följande lydelse:

Finansutskottet får för egen del anföra följande. I 1 kap. 4 § regeringsformen föreskrivs att riksdagen skall granska rikets styrelse och förvaltning. Riksdagens förvaltningsekonomiska kontroll inskränker sig i huvudsak till den granskning som riksdagens revisorer med sina begränsade resurser kan svara för.

Med hänsyn till det grundlagsenliga ansvar som riksdagen har i dessa frågor anser finansutskottet det naturligt att riksdagen också ges ett väsentligt större inflytande över den statliga förvaltningsrevisionen. Detta är för övrigt en ordning som tillämpas i de flesta jämförbara länder där den statliga revisionen betraktas som en naturlig och självklar uppgift för i första hand parlamentet.

I *motion Fi407 (m)* redovisas ett förslag till förändring med denna innebörd. Motionärerna vill enligt dansk förebild göra riksdagens revisorer ansvariga för den statliga förvaltningsrevisionen. I Danmark genomförs revisionen av ett professionellt verk som står under ledning av en rigsrevisor. Denne har en oberoende ställning och arbetar på eget ämbetsmannansvar. Rigsrevisorn rapporterar till folketinget där hans rapporter tas upp till behandling av särskilda statsrevisorer utsedda av folketinget.

Finansutskottet anser detta vara en mycket intressant lösning för att stärka riksdagens ansvar för den statliga revisionen. Utskottet tillstyrker därför motionärernas förslag. Enligt utskottets mening bör reformen syfta till att riksdagen tar hela ansvaret för förvaltningsrevisionen. Det erforderliga resursbehovet bör åstadkommas genom att resurser och kompetens förs över från riksrevisionsverket till riksdagens förvaltningsrevision. Hithörande frågor har utretts vid flera tillfällen de senaste decennierna. Ett omfattande utredningsmaterial finns att tillgå. Förslag bör därför kunna läggas fram för riksdagen inom ett år.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *nya organisationsformer för statens förvaltningsrevision*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fi407 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om nya organisationsformer för statens förvaltningsrevision,

